

YOUNG VOICES

PROJEKTET FÖR UNGDOMAR I SKÄRGÅRDEN

Young Voices har syftat till att förbättra ungas tillvaro i Ålands och Stockholms skärgård genom att ta tillvara på ungas egna idéer och förslag och göra dem mer delaktiga i skärgårdens utveckling.

Det här nyhetsbrevet är en sammanfattning av den rapport som tagits fram i projektet. Rapporten lyfter fram ungdomarnas egna tankar, åsikter och idéer om hur skärgården kan utvecklas för att de ska trivas att bor där här och nu såväl som i framtiden.

För att läsa rapporten i sin helhet finns den att ladda ner som PDF på Skärgårdsstiftelsens och SKUNKs hemsida.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Box 7669
103 94 Stockholm
www.skargardsstiftelsen.se

SKUNK -skärgårdsungdomarnas intresseorganisation
www.skunk.ax

Young Voices finansieras av: Central Baltic INTERREG IV A Programme 2007-2013, Archipelago & Islands Sub-programme samt Ålands landskapsregering, Österåker kommun och Stockholms läns landsting.

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

Österåker

Stockholms läns landsting
Tillväxt, miljö och regionplanering

Ålands
landskapsregering

YOUNG VOICES

"Inga ungdomar, ingen skärgård"

YOUNG VOICES

En fantastisk resa!

Young Voices är ett tvåårigt projekt som syftar till att öka ungdomars delaktighet i Ålands och Stockholms skärgård. Under projektets gång ordnas läger och workshops, med olika teman så som till exempel demokrati och inflytande. Vi ungdomar får öva oss i att jobba fram och uttrycka åsikter. Vi lär oss vad härskartekniker innebär, om olika maktroller och hur vi kan gå tillväga för att förändra något. På lägren leker vi lekar, gör övningar och diskuterar i grupper. Det gör att vi lär känna andra ungdomar från andra skärgårdsöar och får träna oss i att bolla åsikter och tankar med andra människor. Det gör i sin tur att vi utvecklas som människor och får ett bredare perspektiv på saker och ting. Det är otroligt viktigt och hjälper oss utvecklas som individer.

Under projektet har vi fått berätta vad vi tycker och tänker kring frågor som rör skärgården. Alla tankar, idéer och förslag har satts ihop till en slutrapport som vi presenterade för politiker och tjänstemän under en konferens den 14 oktober 2013. I din hand håller du nu en kort sammanfattning av denna rapport, med tankar, idéer och förslag från oss ungdomar själva. Det är det andra och sista nyhetsbrevet i det här projektet och har satts ihop av en arbetsgrupp med ungdomar från Ålands och Stockholms skärgård tillsammans med projektledarna i Young Voices.

Varsågod och njut!

*Arbetsgruppen
genom Victoria Helin*

Disclaimer: The publication reflects the author's views and the Managing Authority cannot be held liable for the information published by the project partners.

INNEHÅLL

Young Voices slutkonferensen.....	3
Skola.....	5
Fritid.....	6
Ungas delaktighet.....	8
Kommunikationer.....	10
Framtid.....	11
Ungas förhoppningar.....	12
Vad tar ni på er att göra?.....	13
Projektledarnas reflektioner.....	15

Foto: Teha Åkerström

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län

Äger och förvaltar 40 områden från Örskär i norr till Landsort i söder där stiftelsen bedriver natur- och kulturbeskyddsvård. Denna 12 000 hektar (ca 12% av Stockholms skärgårds yta) förvaltar stiftelsen för att alla ska få möjligheter till rekreation och fina vistelser i skärgården.

SKUNK - skärgårdsskoleungdomarnas intresseorganisation

Arbetar för ungas intressen i Ålands skärgård. Intresse står dels för att arrangera fritidsverksamhet och dels för att bevaka skärgårdsskoleungdomarnas politiska intressen. Verksamheten bygger på ungas egna idéer. SKUNK leds idag av en styrelse av ungdomar i åldern 14-20 år.

Young Voices

Tvåårigt projekt (2012-2013) som har syftat till att förbättra ungas tillvaro i Ålands och Stockholms skärgård genom att ta tillvara på ungas egna idéer och förslag och göra dem mer delaktiga i skärgårdens utveckling. Projektet har drivits i samarbete mellan Skärgårdsstiftelsen i Stockholm och SKUNK på Åland.

KONFERENS I STOCKHOLM 14e OKTOBER 2013

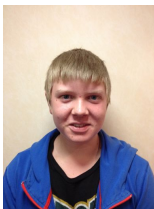
Vi pratar, de vuxna lyssnar!

Vi hade en konferens där vi ungdomar fick hålla tal inför politikerna om hur det är att bo och växa upp i skärgården.

Ett av målen med konferensen var att få politikerna att sätta sig ner och prata med oss efter våra tal. Tillsammans diskuterade vi det som vi ungdomar hade berättat om i våra tal.

Enligt mig var konferensen väldigt lärorik speciellt för politikerna. Jag tror att de fick en större inblick i hur det är att bo i skärgården. Det känns som att vi verkligen lyckades förmedla det vi hade att säga till politikerna. Det kändes skönt när de sa att punkterna som vi tog upp var mycket genomförbara.

*Text:
Pontus Åbrandt
Möja
Stockholms skärgård*

Röster om konferensen

”Det kändes bra att få berätta det som vi arbetat med. Det var nervöst att stå där och säga sitt men det var härligt efteråt! Jag har utvecklats socialt genom projektet och jag vågar numera säga vad jag tycker!”
Teba Åkerström, Ljusterö, Stockholms skärgård

”Det var intressant att höra alla unga berätta och lyssna till deras åsikter. Det verkar som de vuxna tog till sig det som de sa. Det var väldigt roligt att se alla reaktioner.”
Hanna Stenström, Runmarö, Stockholms skärgård

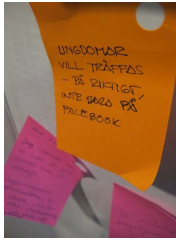
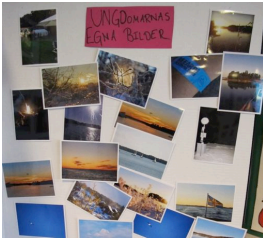
”Det var kul att så många kom och lyssnade på oss. De var också spännande att se hur de reagerade när vi höll tal och minglade med dem. De verkade lite förvånade i början men de tyckte nog det var kul att vi tog initiativet och kom fram och pratade med dem.”
Sofia Lahtinen, Enklinge, Ålands skärgård

”Det var spännande att träffa politikerna. Det var första gången jag satt ner och pratade med politiker på det här sättet.”
Tervo Kannike, Föglö, Ålands skärgård

”Det mest intressanta var när vi satt ner med politikerna och pratade. Då fick man veta direkt vad de tyckte om det vi hade sagt.”
Jonas Näfverborn, Sottunga, Ålands skärgård

Mer från Konferensen

1. Efter en helg av förberedelser var 23 unga Young Voices deltagare redo för slutkonferens. Ungefär 60 politiker och tjänstemän från Stockholm och Åland fanns på plats för att lyssna på ungdomarna. Konferensen höll till på Radisson Blue Strand i Stockholm och varade från 11:30 till 16:30.

2. Dagen inleddes med att gästerna fick mingla med Young Voices deltagarna utifrån olika frågeställningar om skärgården och ta del av en utställning med fotografier och tidningsurklipp från olika träffar. Sen var det dags för tal!

3. 13 ungdomar bjöd på tal där de delade med sig av sina tankar och åsikter om fritid, skärgårdstrafiken, skolan, flytten till stan i samband med gymnasiet och synen på framtiden. Några berättade om vad Young Voices hade betytt för dem när det kommer till vänner, självförtroende och viljan att vara delaktig. Efter deltagarnas presentationer blev alla indelade i grupper och diskuterade ungdomarnas förslag. Det blev mycket bra diskussioner och nya frågeställningar.

4. Stockholms skärgårdslandstingsråd Gustav Hemming var mycket imponerad av dagen och avslutade i sitt tal med att säga att det var en av de bästa skärgårdsmöten han deltagit i på länge! Det tar vi som ett gott tecken på att samarbete mellan unga och vuxna kan vara på framfart inom skärgårdsfrågor.

5. Alla talare blev tackade av konferencierer Victoria och Marcus i slutet av dagen. De fick en metodbok med tips och struktur för annorlunda mötestekniker inför sitt kommande arbete med att inkludera unga.

Text: Lovisa Arlid och Sandra Löfgren, projektledare

SKOLAN

Samarbete mellan skolor för ökad förståelse och fler vänner

Skärgårdsskolor är sårbara med få elever och lite resurser. Många elever flyttar till fastlandsskolor.

Vi vill att skolorna i skärgården ska samarbeta mer med varandra. Om skolorna skulle samarbeta skulle inte vi känna oss ensamma. Ju mer vi samarbetar ju bättre förståelse för varandra får vi. Då kan också undervisningen bli bättre, eleverna får flera kompisar, eleverna blir mer intresserade och lär sig mer. Även fördomar skulle kunna minskas vid ett samarbete. Som det ser ut idag finns många fördomar från olika håll. Det är nog för att vi inte känner varandra.

Vi vill också kunna vara med och påverka i skolan bättre via klass-, och elevråd.

- Idag bedömer 43% av Stockholms unga och 48% av Ålands unga att de har små eller mycket små möjligheter att påverka.

Flera ungdomar önskar att man var ute och utnyttjade naturen mer. På Ljusterö skola har vi ett uteklassrum. Där finns vindskydd, en eldgrop och en soffa gjord av mossor. Vi använder uterummet till träslöjd, syslöjd, bild och hemkunskap. På träslöjden täljer vi och hugger ved till de som lagar maten. Vi arbetar även med fårull. Jag tycker att det är bra att vara ute, istället för att bara sitta inne och arbeta.

*Text:
Teba Åkerström
Ljusterö
Stockholms skärgård*

VI EFTERFRÅGAR:

- Ökat samarbete mellan skolor (både inom skärgården och med fastlandet/fasta Åland)
- Ökat elevinflytande
- Utnyttja miljön bättre
- Modernisering och bättre teknik
- Mer stöd vid flytt i samband med gymnasiet.

” Vi vet vilka alla är, men vi känner ingen. ”

KILLE, 14 ÅR

” Vi behöver ha ett elevråd/ klassråd med vår fastlandsskola också så att vi kan bli en del av den skolan. ”

KILLE, 14 ÅR

Gemensamma mötesplatser och fler engagerade vuxna

En stor del av ungdomarna i Stockholms och Ålands skärgård vill att det ska organiseras fler återkommande fritidsaktiviteter på öarna.

Många vill engagera sig i en viss sport eller andra aktiviteter. Även naturliga träffpunkter är viktigt för unga. Om unga får förtroende att ex använda hembygdsgårdar eller andra befintliga lokaler skulle dessa kunna fungera som mötesplatser. Med ökad delaktighet och förtroende skulle även biovisning och konserter kunna bli möjliga. Detta skulle kunna locka både bofasta och sommargäster.

Vid en aktiv dialog mellan vuxna och ungdomar skulle ungas delaktighet och inflytande påverka vad som sker på öarna. Då finns det en möjlighet för nytänkande. Ett bra verktyg för att lättare kunna träffas är sociala medier.

Jag har bott ute i skärgården i sex år och har under den tiden märkt att det lever kvar många gamla traditioner som jag tycker är viktiga. Jag skulle även vilja föra in nyare traditioner eller aktiviteter. Om det skulle finnas fler unga vuxna som engagerade sig i ungdomarnas fritid skulle de kunna hjälpa till att förverkliga våra önskningar om vår fritid.

*Text:
Hanna Stenström,
Runmarö,
Stockholms skärgård.*

”Jag tror om det skulle finnas lokaler att vara i för ungdomar så skulle fler unga lockas av att vara i skärgården.”

TJEJ, 15 ÅR

VI EFTERFRÅGAR:

- Större utbud av organiserade fritidsaktiviteter.
- Fler möjligheter att träffa ungdomar från andra öar.
- Gemensamma mötesplatser där unga och sommargäster kan träffas på ett naturligt sätt.
- Ökat förtroende mellan ungdomar och vuxna.
- Aktiva ungdomsledare.

Fler vänner bland sommargästerna

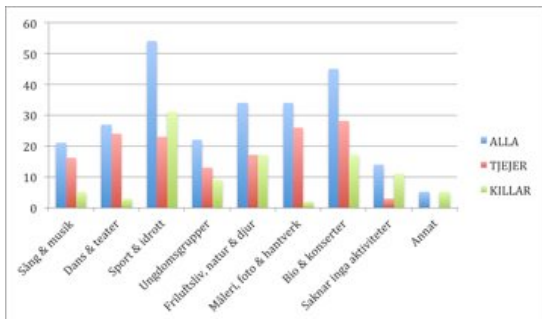
”Jag skulle vilja lära känna fler sommargäster. Det kommer flera hundra sommargäster ut hit varje år och jag känner inte en enda. Jag ser varje sommar massor utav barn men hänger ändå med dom fem vännerna jag har här i skolan. Det känns trist och det är ofta man hamnar framför datorn en varm sommardag istället för att åka hem till en kompis. Jag skulle också vilja att fler barn bor här året runt, för jag har bara fem kompisar som jag kan vara med. Vi är tre stycken i min klass. Det är absolut för lite! Jag har tråkigt för ofta! Jag sitter liksom framför datorn varje kväll utan att ha nåt att göra. Jag vill kunna hänga med kompisar när jag vill!

Tjej, 13 år

Efterfrågade fritidsaktiviteter

I projektets enkätundersökning fick ungdomarna kryssa i vilka tre grupper av aktiviteter de saknar mest. I diagrammet bredvid ser ni en fingervisning på vad som efterfrågas hos unga i Ålands och Stockholms skärgård. Sport och idrott är det som flest önskar. Skillnaden mellan könen är dock stor. Det är framförallt killarna som efterfrågar sport. På andra plats bland killarna kommer friluftsliv följt av bio och konserter. Bland tjejerna är det betydligt större bredd i svaren. Dans och teater samt bio och konserter kommer på första plats, tätt följt av måleri, foto och hantverk. Sport och idrott kommer inte förrän tredje plats. Inom projektet har deltagarna fått prova på olika aktiviteter i syfte att vidga sina vyer.

Text: Sandra Löfgren och Lovisa Arlid, projektledare

” Vi vet inte vad som är bra eller roligt för oss om vi inte har fått prova! ”

KILLE, 15 ÅR

Geocaching på Hjälmö.
Foto: Markus Newton Hedelin

Parkour på Vårdö

Paintball på Sottunga.

En jämlik fritid

Det är viktigt att skärgårdskommunerna satsar på aktiviteter som efterfrågas av både tjejer och killar. Som det ser ut idag flyttar kvinnor från skärgården i större utsträckning än män och de är mindre benägna att flytta tillbaka (enligt statistik från SCB i Sverige och ÅSUB på Åland). Kommunerna måste synliggöra tjejerna tidigare och markera att det inte bara är killarnas fritidsintressen som tillgodoses utan aktivt arbeta med det som tjejerna är intresserade av.

Vad ungdomar har för intressen beror inte bara på kön utan styrs även i hög grad av vad man har för traditioner i familjen. Om familjen jagar, fiskar och är ute mycket i naturen så förs det ofta vidare till barnen. Barn från familjer som saknar dessa traditioner går i regel miste om detta. För att alla barn oavsett familj ska få möjlighet att komma ut i naturen behöver det organiseras av skola och föreningar.

Text: Sandra Löfgren och Lovisa Arlid, projektledare

UNGAS DELAKTIGHET

VI EFTERFRÅGAR:

- Besök i skolan av politiker
- Ökat inflytande
- Dialog och information
- Återkoppling

Vara del av våra kommuner

Vi ungdomar i skärgården vill vara delaktiga, vi vill träffa och diskutera med politiker och tjänstemän. Vi vill engagera oss i skärgårdens utveckling, vara en del av vår kommun och få våra åsikter hörda!

Det finns engagemang bland ungdomarna och en vilja att vara med och påverka.

- 80% av ungdomarna i Stockholms-skärgård respektive 64% av ungdomarna i Ålands skärgård tycker att det är viktigt att få träffa sina politiker och diskutera allt från fritid till kommunikationer, skolan och inflyttning.

När vi frågar politiker och tjänstemän säger de alla att ”ungdomar i kommunen alltid är välkomna att ringa eller boka in möte om de har åsikter eller förslag de vill diskutera.” Det som glöms bort är att det finns en inbyggd maktobalans mellan barn och vuxna. Det gör att steget för ett barn att ringa en vuxen politiker kan kännas väldigt långt, och ofta avskräcker det ungdomar från att ta kontakt. I Stockholms skärgård upplever unga att de ofta glöms bort och därför inte känner sig som en del av sina kommuner. I Ålands skärgård har vi nära till våra politiker och tjänstemän. Ändå är det sällsynt att de tar sig tid och besöker skolorna för att träffa ungdomarna. Vi unga önskar att politiker och tjänstemän skulle lyssna mer på oss!

*Text:
Victoria Helin,
Föglö
Ålands skärgård*

” Nu vet vi att vi har rätt att uttrycka våra åsikter och att vuxna är skyldiga att lyssna.”

TJEJ, 13 OCH TJEJ, 14 ÅR

Viljan hos unga finns!

- Vi vill veta vad som händer i vår kommun.
- Vi vill att våra åsikter lyfts upp i frågor som angår oss och vi vill vara med att säga till om vad vi tycker. Ta med oss på riktigt!
- Vi vill veta om vår skola ska renoveras. Vi vill ha våra tankar framförda i huruvida idrottsanläggningar och liknande planeras och byggs. Vi vill ha information och kunna påverka beslut, t.ex. gällande eventuell nedskärning av färjturer.
- Vi vill kunna ändra på saker vi tycker att är fel och som vi tycker kan förbättras.

Vi vill vara en del av vår kommun och också vara medvetna om att vi är det.

Lokalt seminarium, Ålands skärgård

UNGAS DELAKTIGHET

Delaktighet utifrån inflytandetrappan

Ungdomar i skärgården vill högre upp i inflytandetrappan. De efterfrågar inflytande inom en rad olika områden, inte bara skola och fritid, som ofta ses som "ungdomsfrågor".

Under en av projektets ungdomskonferenser diskuterades ungas delaktighet i kommunen utifrån de olika inflytandestegen i inflytandetrappan. Ungdomarna fick bedöma hur mycket inflytande de har i kommunen idag och hur mycket inflytande de skulle vilja ha. Mer information om vad som händer i kommunen och dialog kring frågor som fritid, skola, bostäder, jobb och inflyttning var några saker som efterfrågades. Sammantaget önskar man att vuxna skulle lyssna mer på ungdomar. Under diskussionerna efterfrågades även tydligare återkoppling från politiker och tjänstemän. Det framkom även att det fanns en rädsla för att komma med åsikter och förslag med risk för att bli dumförklarad eller skrattad åt.

Text: Sandra Löfgren och Lovisa Arlid, projektledare

” Om vi skulle få våra åsikter hörda och känna att politikerna bryr sig om vad vi tycker så skulle vi automatiskt ta mer initiativ och bli mer delaktiga i frågorna. ”

TJEE 14 ÅR, TJEE 15 ÅR

Visa att ni lyssnar och är intresserade!

”Det kan vara svårt att vara ung och lyfta fram sina åsikter till vuxna. Ja i mitt fall så är det rent ut sagt hemskt. För att jag är rädd att jag ska göra så att jag verkar dum, det känns riktigt pinsamt och det som jag tänker säga som låter bra i mitt huvud låter inte alls bra när jag säger det. Om politiker ska träffa ungdomar är det viktigt att:

- Inte träffa större grupper som t.ex. sätta åk 6-9 i samma grupp. Ni kommer få ut mycket mera om ni träffar en årskurs i taget.
- Ni måste göra ungdomarna säkra att ni lyssnar och att ni inte tycker att deras förslag är helt idiotiska.
- Ni måste verka vara lugna och sansade för att om ni verkar stressade och mer irriterande så tror ungdomarna såhär: hej, jag är sur på politiker som har blivit hittvingad och vill bara härifrån. Men har ni en positiv inställning så tror ungdomarna såhär: hej, jag är en politiker som är här för att lyssna och sen vidarebefordra era förslag och jag ska försöka göra så att era önskemål går i uppfyllelse.”

Kille, 13 år

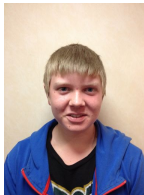
KOMMUNIKATIONER

Prata skärgårdstrafik med politiker

Goda kommunikationer krävs för att unga ska trivas i skärgården. Politiker måste börja ta med oss i besluten.

Ett ämne som vi pratar och diskuterar mycket på Young Voices träffarna är kommunikationer. Det var det ämnet som vi röstade fram som ett av de viktigaste förbättringsområden. Ca 50% av ungdomarna i Ålands och Stockholms skärgård är missnöjda med kommunikationen i skärgården som den ser ut idag. I båda skärgårdarna oroar sig unga om hur kommunikationerna kommer att se ut i skärgården framöver. Jag tycker att det är jätte viktigt att få träffas och prata om dessa frågor med politiker. Politiker behöver få en inblick i hur det att leva ute i skärgården, då blir det lättare att ta beslut senare som angår ungdomar.

*Text:
Pontus Åbrandt
Möja
Stockholms skärgård*

VI EFTERFRÅGAR:

- Flera färjeturer, framförallt helger och kvällar.
- Utvecklad kollektivtrafik.
- Flera synkroniserade båt och färjeturer.
- Alternativa färdmedel.
- Utvecklad trafik inom skärgården.
- Ökad möjlighet att vara med och påverka politiska beslut kring kommunikationer

”Färjetrafiken (och passande bussar) är vad alla i hela skärgården önskar ska förbättras ordentligt mycket. Man kan inte låta skärgården dö ut, inte en sån här fin skärgård som vi har. Gör något politiker, lyssna på oss!”

TJEJ, 15 ÅR

Snabbåtar drivna av fiskrens

”Båtarnas syfte är att föra ungdomar i skärgården till varandra så att dem kan träffas och umgås på fritiden mera än förut. Båtarna behöver endast gå på helgerna pga att ungdomar går i skolan annars. Det fiskas överallt i skärgården, och fiskrensens kastas ju bara bort. Det skulle även vara en inkomst för fiskodlarna. Det skulle både bli billigare och bättre för miljön.”

Kille 13 år och kille 14 år.

Flera bussturer till och från skärgårdsfärjorna!

”Jag tycker det borde gå flera bussturer som synkar med skärgårdsfärjorna. Då skulle man enklare kunna ha aktiviteter i stan för man skulle kunna komma dit och hem utan att föräldrarna skulle behöva sätta en tid på att skjutsa fram och tillbaka. Att det går så få bussturer är oräddigt för det ungdomar som inte har föräldrar har bil och kan därför inte skjutsa vilket kan leda till att man inte åker och blir lite isolerad. Man får svårt att skaffa nya vänner och kontakter vilket man kan behöva t.ex. när man flyttar till stan inför gymnasiet.”

Tjej, 14 år

FRAMTID

Fler engagerade personer som vill utveckla skärgården framåt!

Vi är många som tycker att skärgården är en bra plats att växa upp på och vi vill se att det är möjligt att flytta tillbaka! Då behövs varierande jobb, aktiv fritid, bra kommunikationer, affärer, boenden för unga och nära till vänner.

- 93 % av ungdomarna i Stockholms skärgård respektive 96 % av ungdomarna i Åland skärgård tycker att skärgården är en bra plats för barn och unga att växa upp på.

Trots att skärgården är en bra plats så vill ungefär bara hälften av ungdomarna flytta tillbaka. En av orsakerna är att det inte finns tillräckligt med varierande jobb. Vi vill ha fler valmöjligheter på olika jobb. Om vi ska vilja bo i skärgården är det också viktigt med vänner för att trivas, både på våra egna öar och på andra öar. Vi vill heller inte vara fast på våra öar, de behövs bättre kommunikationer, så att man kan träffa andra och ta sig runt.

Själv så skulle jag jätte gärna vilja bo kvar, men det behövs fler engagerade personer till skärgården, som vill utveckla skärgården framåt. Då finns det en stor chans att jag kommer tillbaka.

Text:
Linnéa Grabn
Brändö
Ålands skärgård

VI EFTERFRÅGAR:

- Utvecklad skärgårdstrafik
- Varierande jobb
- Valmöjligheter
- Aktiv fritid och nära till vänner
- Affärer
- Bostäder för unga

”Här blir du antingen bonde, mekaniker, hantverkare eller jobbar med skola/förskola. Annat finns typ inte.”

KILLE, 15 ÅR

Jobb, bostäder och fler människor

Jag skulle kunna tänka mig bo i skärgården i framtiden, men som det ser ut nu, så nej. Det finns inte jobb bostäder eller folk som gör den levande. Och ingen vill väl bo på en isolerad plats? Inte jag i alla fall. Om man är så få så börjas det ryktas om vad "den och den har gjort", man har inget privatliv. Men nu till det positiva! Friluftslivet är härligt, att åka båt och fara och fika på någon ö och ta sig ett dopp på sommaren. Man slipper allt hetsigt stadsliv inne i stan och kan slappna av mer i skärgården tycker jag. Om bara dessa tre förutsättningar fanns, jobb, bostäder och människor, skulle jag inte tveka en sekund att bo här!

Tjej, 15 år

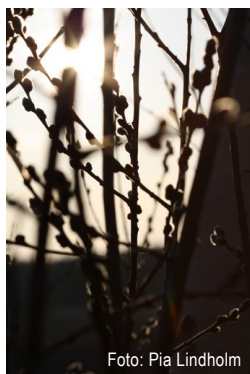

Foto: Pia Lindholm

VAD SKA HÄNDA NU? -UNGAS FÖRHOPPNINGAR

Vad hoppas skärgårdsungdomarna ska hända nu? Projektet har pågått i två år och har ökat ungas engagemang och gett dem kunskap om demokrati och påverkan. De har frikostigt lagt ner tid och energi på att delge sina tankar med förhoppningar om det ska göra skillnad.

” Jag hoppas att politiken tar till sig det som vi har sagt. Det känns roligt att vi nu redan är en del av kommunen - det var vi inte tidigare. Nu är jag med i Ungdomstinget i Värmdö och det känns spännande att kunna påverka där. Det känns också lättare att kunna påverka nu när man har ett ansikte på ”politiken”. ”

HANNA STENSTRAND
RUNMARÖ, STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

” Att det händer någonting, att det är nånting förändras. Vi har ju hållit på med det här i två år så det skulle kännas ganska snopet om det inte händer nånting. En ungdomscoach i skärgården skulle behövas för att hjälpa oss att utveckla våra tankar till handlingar och ordna så att ungdomar i skärgården kan träffas. ”

CECILIA PETTERSSON
SOTTUNGA, ÅLANDS SKÄRGÅRD

” Lägg mer pengar på ungdomar överhuvudtaget så att vi får någonting att göra. Jag hoppas också att vi ska kunna påverka mer, komma med förslag och visa hur vi tänker. ”

ADAM ALM
LJUSTERÖ, STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

” Jag hoppas att de ska ta till sig av det vi har sagt och faktiskt göra någonting av det. ”

JONAS NÄFVERBORN
SOTTUNGA, ÅLANDS SKÄRGÅRD

” Jag hoppas att politikerna ska låta oss vara med och delta i frågor som rör skärgården och att SKUNKs förslag om en ungdomscoach kan bli verklighet. En ungdomscoach i skärgården skulle innebära att vi skulle kunna fortsätta träffas. ”

SOFIA LAHTINEN
ENKLINGE, ÅLANDS SKÄRGÅRD

” Jag hoppas att de vuxna ska ha förstått vad vi vill och att man ska försöka göra delar av det vi önskar. Ex öka färjetrafiken och synkronisera bussar med färjor bättre. Jag vill fortsätta vara med och utveckla Ljusterö så både jag och de yngre kan få det bättre! ”

TEHA ÅKERSTRÖM
LJUSTERÖ, STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

” Att de här träffarna fortsätter för det är kul att träffa andra ungdomar. ”

TERVO KANNIKE
FÖGLÖ, ÅLANDS SKÄRGÅRD

VAD TAR NI PÅ ER ATT GÖRA?

1. Vad har Ni fått ut av projektet Young Voices?
2. Vad tar Ni på er för åtagande för att förändra och förbättra för unga skärgårdsbor nu och framöver?
3. Vad kommer Du i din roll att göra?
4. Vad uppmantrar Du andra organisationer/politiker/tjänstemän/bofasta till att göra?

Skärgårdsstiftelsen

1. För Skärgårdsstiftelsen har det varit viktigt att få fram vad barn och unga i skärgården tycker. Vi är både stolta och glada över projektets resultat. Stiftelsen har en verksamhet som i stor utsträckning har vänd sig till vuxna och vi behöver nå både barn och unga som bor i skärgården och de som besöker skärgården.

2. I framtiden ska Skärgårdsstiftelsen bättre bemöta barn och unga på stiftelsens områden. Vi hoppas på att kunna skapa miljöer som kan fungera som mötesplatser för unga som finns i skärgården, både som boende och tillfälliga besökare. Stiftelsen kommer ta med sig ungdomarnas förslag och vi hoppas på att kunna medverka till att realisera några av de önskemål som kom fram i arbetet med Young Voices.

3. För egen del kommer jag försöka öka barn och ungdomsperspektivet i Skärgårdsstiftelsens verksamhet och jag hoppas att vi ska kunna fortsätta bedriva verksamhet för unga i skärgården.

4. Som vuxen behöver vi alltid ha ett barnperspektiv i den verksamhet som vi arbetar med. Vi vuxna tror ofta att vi vet vad barn och unga önskar sig men det gör vi inte. Vi måste lära oss att lyssna till deras egna åsikter. Jag hoppas att Skärgårdsstiftelsen tillsammans med andra aktörer såsom kommuner och landsting kan skapa bättre förutsättningar för barn och unga i skärgård.

Lena Nyberg

VD Skärgårdsstiftelsen

SKUNK

1. För SKUNK har det haft stor betydelse med Lovisas uppsökande arbete som byggt nya kontakter och berikat skärgården med ett gäng välformulerade unga som har tydliga åsikter i olika frågor och vill göra skillnad i för framtiden i skärgården. Utöver det har vi en konkret rapport som visar att ungdomar som blir tagna på allvar, levererar, ja att unga har många smarta åsikter i olika skärgårdsfrågor om det ges möjlighet att jobba och reflektera.

2. SKUNK består ju och drivs av unga själva, så de arbetet fortsätter, för nu är gänget välrustat. Det gäller nu bara att man finner resurser för en ungdomscoach så att föreningen har kraft att ta tillvara de som redan är aktiva och alla de som ännu inte är det.

3. För mig som verksamhetsledare gäller det att fortsättningsvis pedagogiskt inspirera och stödja ungdomarnas idéer och hitta vägar tillsammans med dem för att förverkliga dem.

4. Om alla vuxna i sina olika positioner skulle ta sig tid att skapa ömsesidiga möten med unga kring olika frågor, så skulle de både få energi och inspiration, och dessutom skulle besluten bli mer demokratiska och bättre.

Mia Hanström

Verksamhetsledare
SKUNK

VAD TAR NI PÅ ER ATT GÖRA?

1. Vad har Ni fått ut av projektet Young Voices?
2. Vad tar Ni på er för åtagande för att förändra och förbättra för unga skärgårdsbor nu och framöver?
3. Vad kommer Du i din roll att göra?
4. Vad uppmantrar Du andra organisationer/politiker/tjänstemän/bofasta till att göra?

Ålands landskapsregering

1. Vi har fått direkt insyn i hur ungdomarna uppfattar sin vardagssituation i de regioner som omfattats av projektet. Ungdomsperspektivet har lyfts fram på agendan och kommer att beaktas då frågor som berör ungdomarnas demokratiska förutsättningar att bli delaktiga i samhälls-utvecklingen framöver i högre grad än förut.

2. Vi kommer att jobba för att förbättra kommunikationerna mellan skärgårdsungdomarna å ena sidan och mellan skärgård och tätort å andra sidan. Inte bara i fysisk bemärkelse utan också i virtuell. Kommunikation kan ske på så många olika sätt och alla bidrar till tillgänglighet och delaktighet.

3. Som avdelningschef för utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering lovar jag att verka för att alla ungdomar skall bli hörda på samma villkor oberoende av var man råkar bo eller studera.

4. Jag uppmanar politiker och tjänstemän att sätta sig in i hur skärgårdsungdomarnas vardag ser ut. Allt från den lilla kontext som skolan verkar i till de möjligheter som goda förbindelser med modern teknik möjliggör, förutsatt att den är utbyggd. Alla skall ha rätt att få komma till tals. Den verkliga expertisen finns bland de unga. Låt oss höra och förstå vad de säger.

Rainer Juslin

Avdelningschef, Utbildnings-
och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering

Österåker kommun

1. Vi har fått kunskap svart på vitt vad ungdomarna boende i vår skärgård saknar, har för önskemål och synpunkter på utveckling och förbättringsområden. Young Voices har också varit en väckarklocka om att vi måste bli bättre på att inkludera våra skärgårdsungdomar om vi vill ha en levande skärgård i framtiden.

2. Vi måste bli bättre på att ta med våra unga skärgårdsbor i det pågående arbetet med att utveckla vår Skärgård. Till att börja med kommer vi att fortsätta att ha dialogträffar med ungdomarna för att diskutera vilka förbättrings-området vi ska lägga de 75 000:- på.

3. Ha med detta som fast punkt på nämnden.

4. Börja med att lyssna på vad ungdomarna har att säga och ta det på allvar. Ingen blir världsmästare på en dag, men om man aldrig börjar med att försöka blir man heller aldrig bättre. Vi måste alla våga prova nya vägar och metoder för att släppa in de unga.

Elisabeth Gunnars

Kommunalråd
Österåkers kommun

Friluftsförbundet Region Mälardalen

Vi blev genom projektet varse om ungdomars behov och önskan av friluftsliv. Utifrån det kontaktnät som Young Voices besitter kommer Friluftsförbundet att jobba vidare för att skapa friluftsupplevelser ute på öarna. Genom att samarbeta kommer detta att bli verkligt.

Ylva Schöldberg
Friluftskonsulent, Friluftsförbundet

PROJEKTLEDARNAS REFLEKTIONER

Det har varit ett fantastiskt projekt att få arbeta med och goda resultat är bevis på ett lyckat koncept. Vill man veta vad ungdomar behöver - behöver man fråga ungdomarna, och det har vi gjort. Idag finns stark grupp ungdomar som vill engagera sig i skärgårdens utveckling. De har många tankar, idéer och förslag kring hur ungas tillvaro i skärgården skulle kunna förbättras. Innan projektet är över (31a dec 2013) kommer det att ha genomförts flertalet möten mellan kommuner, landsting och ungdomar. Tillsammans med ungdomar kommer vi ta upp de förslag som finns med i rapporten och göra de konkreta för respektive kommun. Målet är att också att lägga en första grund till struktur och strategier för att ungdomars röster ska höras nu och framöver i skärgården. Nu är vår förhoppning att politiker och tjänstemän verkligen ska ta till sig ungdomarnas tankar och idéer. Att bli inkluderad i sitt eget samhälle, att få känna sig som "en i gänget", att få vara en del i utvecklingen, att räknas på riktigt, är ju trots allt inga orimliga krav utan tvärtom en rättighet. Vi är övertygade om att ett samhälle med invånare som trivs och får vara delaktiga är ett samhälle dit många riktar sina blickar och vill vara i.

Vi vill inte att det här bara ska bli ännu ett projekt utan snarare att det här kan bli början till något nytt och större. I Ålands skärgård arbetas det hårt för att få till stånd en ungdomscoach i skärgården som kan ta tillvara på det engagemang som väckts bland ungdomarna och bygga vidare på erfarenheterna i Young Voices. Eftersom det hela tiden kommer nya ungdomar tar arbetet aldrig slut. I Stockholms skärgård är ambitionen att skärgårdskommunerna själva ska ta ett ökat ansvar för barn och ungas synpunkter på vardagen i skärgården. Skärgårdsstiftelsen hoppas kunna utarbeta en handlingsplan för detta under våren med stöd av Stockholms läns landsting och SIKO. Skärgårdsstiftelsens verksamhet kommer att öka sin ambition för att tillmötesgå de önskemål som kommit fram och som ligger inom stiftelsens ansvar.

Det här projektet har visat på vinsten med ett aktivt ungdomsarbete i skärgården. I glesbygdsområden som skärgården är satsningar på ungdomar en av de viktigaste insatser man kan göra. När tyngdpunkten i ungdomsarbetet ligger på att engagera unga (istället för att bara servera fritidsaktiviteter) leder det till fler idéer, initiativ och ett ökat engagemang. Det stärker inte bara ungdomarna utan hela skärgården som region, då det på längre sikt kan ge effekter som skapandet av nya företag, ett mer aktivt föreningsliv och fler invånare som vill engagera sig i kommunen. Ungdomar som trivs med sin uppväxt blir också goda ambassadörer för sin byggd och chansen att det väljer att flytta tillbaka till skärgården ökar.

Vår förhoppning är att politiker ska lyfta blicken och se att satsningar på ungdomar är så mycket mer än en ungdomssatsning. Ett aktivt ungdomsarbete skapar förutsättningar för en levande skärgård där unga utvecklas till aktiva medborgare med drivkrafter och visioner.

Sandra Löfgren
Projektledare
Young Voices
Stockholms skärgård

Skärgårdsstiftelsen
www.skargardsstiftelsen.se

Lovisa Arlid
Projektledare
Young Voices
Ålands skärgård

SKUNK
-skärgårdsungdomarnas
intresseorganisation
www.skunk.ax

